

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

str. 31 August 1989, nr. 82
MD- 2012, mun. Chișinău.
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md

30.01.2018 nr. 04/1071
La nr. _____ din _____

Ministerul Economiei și Infrastructurii

Cu referire la adresa nr. 07-433 din 17 ianuarie 2018, urmare a examinării proiectului legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 105 din 9 iunie 2017 privind declararea utilității publice pentru lucrările de interes național de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni–Chișinău și proiectului hotărârii Guvernului pentru aprobarea acestuia, comunicăm următoarele.

La proiectul legii:

La pct. 1 în dispoziția propriu-zisă de modificare a art. 2 se vor exclude cuvintele „și se completează”, iar la lit. b) se vor exclude cuvintele „de mai sus” și „inclusiv”, deoarece sînt inutile.

La pct. 4 textul „Anexa nr. 1” se va substitui cu cuvîntul „anexă”, or, potrivit art. 31 din *Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative*, doar în cazul în care un act normativ are mai multe anexe, acestea sînt însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, în ordinea în care au fost enunțate în textul actului. Observația dată este valabilă și pentru pct. 8 din proiect.

Pct. 5-7 se vor expune într-un singur punct, pentru dispoziția propriu-zisă de completare utilizîndu-se următoarea formulă: „Se completează cu art. 5¹, 5², 5³, 5⁴ cu următorul cuprins:”, urmat de redarea noului text.

La pct. 8 (în textul anexei):

La pct. 2 cuvintele „evaluatori licențiați în evaluări imobiliare” se vor revizui prin prisma prevederilor art. 15 din *Legea nr. 989-XV din 18 aprilie 2001 cu privire la activitatea de evaluare*, potrivit căruia, evaluatorii bunurilor imobile sînt supuși certificării. Certificatul de calificare al evaluatorului bunurilor imobile se eliberează de Agenția Relații Funciare și Cadastru în baza deciziei Comisiei de atestare (a se vedea: *Regulamentul cu privire la atestarea evaluatorilor bunurilor imobile*, aprobat prin *Hotărîrea Guvernului nr. 900 din 24 iulie 2003*).

La pct. 4 se vor exclude cuvintele „după posibilitate”, or, textul unui punct sau articol trebuie să aibă un caracter dispozitiv, să prezinte norma instituită fără explicații sau justificări.

La pct. 5:

Din prima propoziție se va exclude cuvîntul „calendaristice”, aceasta fiind regula generală de calculare a termenului. În caz contrar, se poate interpreta *per a contrario* că, în celelalte cazuri în care nu s-a specificat că, zilele sunt calendaristice, de fapt se au în vedere zile lucrătoare. Această observație este valabilă și pentru pct. 6, 12, 22 din anexă.

Din propoziția a treia se vor exclude cuvintele „De asemenea”, iar cuvintele „expropriatul va rămîne răspunzător cu indemnizare” urmează a fi revăzute, întrucît nu denotă previzibilitate aspectelor reglementate de prezenta lege.

La pct. 7 cuvintele „la o înțelegere” se vor substitui cu cuvintele „la un acord”.

La pct. 12 se vor exclude cuvintele „adresa de”. Potrivit art. 30 din Codul civil, locul unde persoana fizică își are locuința statornică sau principală reprezintă *domiciliul* acesteia.

SECRETARIATUL	
Nr. înregistrare: 1942	
Inchisur:	
02	02 20 18

1214

La pct. 17 semnalăm că, norma propusă privind achitarea cuantumului despăgubirii pe numele unei persoane decedate, în cazul în care terenul expropriat se află în proprietatea acesteia, urmează a fi revizuită. În corespundere cu prevederile art. 18 din *Codul civil*, capacitatea de folosință a persoanei fizice e legată de existența ființei umane și constituie o calitate a oricărei persoane de a fi subiect de drept, titular de drepturi și obligații civile. Capacitatea de folosință începe la data nașterii persoanei fizice și încetează odată cu moartea acesteia. Prin urmare, din moment ce persoana a decedat nu mai poate dobândi drepturi civile.

În acest sens, cu titlu de exemplu, prezentăm norma de la art. 19 alin. (7) din *Legea României nr. 255 din 23 decembrie 2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local*, care stabilește că, în situația în care imobilele expropriate sunt proprietatea unei persoane decedate, despăgubirea se va consemna pe seama defunctului.

Totodată, atragem atenția că, este eronată referința la certificatul de calitate de moștenitor. Potrivit art. 1558 din *Codul civil*, certificatul de calitate de moștenitor nu are valoarea unui certificat de moștenitor și poate fi utilizat numai pentru dobândirea actelor necesare pentru a dovedi existența bunurilor ce compun patrimoniul succesoral, urmînd ca certificatul de moștenitor să fie eliberat ulterior.

La pct. 18 este de prisos precizarea despre exproprierea fără acordul proprietarului, a terenurilor din fondul forestier, or, reieșind din conceptul *Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488-XIV din 8 iulie 1999*, exproprierea reprezintă transferul de bunuri și de drepturi patrimoniale din proprietate privată în proprietate publică, transferul către stat de bunuri proprietate publică ce aparțin unei unități administrativ-teritoriale sau, după caz, cedarea către stat sau către o unitate administrativ-teritorială a drepturilor patrimoniale în scopul efectuării de lucrări pentru cauză de utilitate publică de interes național sau de interes local, în condițiile prevăzute de lege, după o dreaptă și prealabilă despăgubire.

Pct. 27 este inutil și urmează a fi exclus.

Proiectul urmează a fi definitivat prin prisma art. 32 din *Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001*. Astfel, elementul structural de bază al actului legislativ este articolul. Acesta poate fi compus din alineate numerotate cu cifre arabe, luate între paranteze. Alineatul poate avea diviziuni, însemnate, de regulă, cu litere latine mici și o paranteză, fără utilizarea cratimelor (a se vedea pct. 2).

În acord cu uzanțele normative, referințele la acte normative se vor efectua cu indicarea datei adoptării acestora. Spre exemplu, se va utiliza textul „Legea nr. 105 din 9 iunie 2017” în loc de „Legea/2017”

La proiectul hotărîrii:

În clauza de emiteră se va exclude referința la actele normative enunțate, deoarece acestea nu constituie temei juridic pentru aprobare și prezentare Parlamentului a respectivului proiect de lege.

Reprezentarea Guvernului în Parlament este una din funcțiile Ministerului Justiției, stabilite în pct. 6 din *Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției*, aprobat prin *Hotărîrea Guvernului nr. 698 din 30 august 2017*. În acest context, precum și întru asigurarea uzanțelor normative, se propune includerea ministrului justiției în lista contrasemnatărilor prezentei hotărîri.

Secretar de stat

Eduard SERBENCO